

Ár 2015, 23. febrúar, var í dómstóli GSÍ kveðinn upp svohljóðandi úrskurður í kærumálinu nr. 1/2015:

Steinunn Sæmundsdóttir

gegn

Gunnlaugi Elsusyni og Ástráði Þ. Sigurðssyni

Sóknaraðili í máli þessu, Guðni Á. Haraldssonar hrl. f.h. Steinunnar Sæmundsdóttur kt. 281160-5599 hefur með bréfi dags. 20. janúar 2015 áfrýjað úrskurði áhugamenskunefndar GSÍ frá 30. desember 2014 til dómstóls GSÍ. Með bréfi dags. 21. janúar 2015 ákvað dómsformaður að undirritaður dómari í dómstól GSÍ skyldi fara með málið. Með bréfi dags. 24. janúar 2015 var varnaraðilum gefinn kostur á að skila greinargerð. Þá var Golfsambandi Íslands með bréfi dags. 4. febrúar einnig gefinn kostur á að skila inn skriflegum athugasemdum um málið. Með tölvupósti til aðila dags. 5. febrúar var tilkynnt um þingfestingu málsins 10. febrúar 2015 kl. 16:00 í fundarsal GSÍ í Íþróttamiðstöðinni í Laugardal. Mættir voru Davíð Ö. Guðnason f.h. sóknaraðila og Ástráður Þ. Sigurðsson f.h. varnaraðila. Þar ákvað dómari að málið skyldi flutt skriflega. Veittur var frestur til 17. febrúar 2015 til að koma að stuttum athugasemdum. Í þinghaldi þann dag mættu Guðni Á. Haraldsson og Ástráður Þ. Sigurðsson. Lýstu aðilar því yfir að ekki yrðu lögð fram frekari gögn og var málið þá tekið til úrskurðar.

Fyrir dóminum liggja eftirtalin skjöl:

1. Kæra dags. 30. 6. 2014
2. Greinargerð, andmæli kærðu, dags.17.7.2014
3. Yfirlýsing Jóns Karlssonar dags. 14. 7. 2014
4. Úrskurður áhugamenskunefndar GSÍ dags. 7.8.2014
5. Áfrýjun/kæra dags. 21.8.2014
Gögn sem kærundur leggja fram sem sönnunargögn: Útskrift yfir tímapantanir golfkennara í æfingaraðstöðu Golfklúbbsins Keilis í Hraunkoti. Útskrift af vef Borgarstarfsmanna um golfnámskeið í Básu og Hraunkoti.
6. Andmæli og athugasemdir Steinunnar Sæmundsdóttur dags. 12.9. 2014
7. Úrskurður áhugamenskunefndar GSÍ dags. 30.12.2014
8. Útskrift um hlutverk sjúkráþjálfara
9. Áfrýjun á úrskurði áhugamenskunefndar GSÍ frá 30.12.2014. dags. 20.1 2015
10. Yfirlýsing Hans Óskars Isebarn

11. Yfirlýsing Oddnýjar Sigsteinsdóttur
12. Yfirlýsing Hörpu Helgadóttur
13. Yfirlýsing formanns Sjúkraþjálfarafélags Íslands
14. Bréf dómsformanns dómstóls GSÍ til málsaðila dags. 21.1 2015
15. Bréf dómara til Gunnlaugs Elsusonar dags. 24.1. 2015
16. Bréf dómara til Ástráðs Þ. Sigurðssonar dags. 24.1. 2015
17. Bréf dómara til Golfsambands Íslands dags. 4.2. 2015
18. - 20. Boðanir í þinghald dags. 5. 2 2015
21. Skjal frá varnaraðilum varðandi skilgreiningu á golfkennslu og útleggingu á Reglu 5-1
22. Boðun í þinghald dags. 14.2.2015

Endurrit þinghalda liggja frammi.

Málavextir eru í stuttu máli þeir að skrifstofu GSÍ barst kæra þann 3. júlí 2014 þar sem frá því er greint að sóknaraðili í máli þessu hafi stundað golfkennslu gegn peningagreiðslu ásamt því á sama tíma að vera að keppa sem áhugamaður á mótarið eldri kylfinga. Kærendur telja þetta vera brot gegn ákvæðum reglna um áhugamannaréttindi. Áhugamenskunefnd GSÍ fékk málið til meðferðar og í úrskurði hennar þann 7. ágúst 2014 var komist að þeirri niðurstöðu að ósannað væri að kærða hafi brotið gegn framangreindum reglum. Kærendur sendu þá á ný áfrýjun/ kæru til áhugamenskunefndarinnar með kröfu um að hún endurskoðaði úrskurðinn eða sendi hann til dómstóls GSÍ til meðferðar. Kærendur studdu kröfu sína með nýjum gögnum. Áhugamenskunefndin taldi rétt að taka málið upp að nýju og þann 30. desember 2014 var kveðinn upp úrskurður þar sem komist var að þeirri niðurstöðu að kærða hafi brotið gegn ákvæðum reglna um áhugamannaréttindi og var því ákveðið að svipta hana áhugamannaréttindum sínum. Kærða vildi ekki una þeirri niðurstöðu og áfrýjaði til hérðaðsdómstóls GSÍ.

Helstu málsástæður og rök sóknaraðila eru eftirfarandi:

Aðalkröfur sóknaraðila eru þær að frávísa skuli málinu frá áhugamenskunefndinni. Byggt er á því að kærendur hafi ekki lögvarða hagsmuni af niðurstöðu í málinu, að málinu hafi átt að áfrýja til dómstóls GSÍ og áhugamenskunefndin hafi því ekki mátt taka málið fyrir að nýju með nýjum úrskurði því það sé andstætt 2. mgr. 18. gr. laga Golfsambands Íslands og reglu 8 um áhugamannaréttindi og loks að seinni kæran hafi ekki verið í lögbundnu formi þar sem kærendur fóru fram á að úrskurðurinn yrði annaðhvort endurskoðaður af nefndinni eða kæran send til dómstóls GSÍ. Þannig hafi verið í kærinni valmöguleiki. Ekki sé hægt að setja GSÍ eða áhugamenskunefndina í þau spor að þau velji fyrir kærendur kæruleið og það sé á ábyrgð kæranda að kæran sé í réttu formi.

Þá krefst sóknaraðili sýknu vegna aðildarskorts. Er í því sambandi vísað til 5. gr. laga um dómstól GSÍ sem segir m.a. að rétt til kæru hefur hver sá einstaklingur sem misgert er við og hagsmuni hefur af niðurstöðu máls. Regla þessi eigi sér stoð í gr. 30.1. laga um Íþrótt- og Ólympíusambands Íslands og samkvæmt meginreglum réttarfars sé gerð sú krafa að málsaðilar hafi lögvarða hagsmuni af niðurstöðu dómsmáls. Ekki verði séð að kærendur hafi orðið fyrir misgerningi eða hafi einhverja hagsmuni að niðurstöðu málsins. Því leiði það til frávísunar eða þess, að varnaraðil sé sýknaður af kröfum hans, sbr. 2.mgr. 16. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála. Þá krefst sóknaraðili sýknu, þar sem úrskurður áhugamenskunefndarinnar frá 7. ágúst 2014 gildi þar til dómstóll GSÍ dæmir um annað. Vísað er til 18. gr. 2. mgr. laga Gólfambands Íslands um áhugamenskunefndina en þar segir m.a. að úrskurðum hennar um sviptingu áhugamannaréttindi megi áfrýja til dómstóls GSÍ. Ekki séu gefnir aðrir möguleikar. Ennfremur er vísað í reglu 8 um áhugamannaréttindi en þar segir: „Úrskurðir nefndarinnar eru endanlegir, með fyrirvara vegna áfrýjunar svo sem þessar reglur gera ráð fyrir“. Sóknaraðili krefst einnig sýknu þar sem kærða hefur ríkan rétt til að stunda sjúkráþjálfun. Er vísað til undantekningareglu 5-2 í reglum áhugamanna í golfi, að störf hennar við námskeið, þar sem hún var golfleiðbeinandi og sjúkráþjálfari, feli ekki í sér brot á áhugamannareglunum. Kærða sé sjálfstætt starfandi sjúkráþjálfari og hafi þann rétt að starfa með öðru íþróttafólki án þess að missa áhugamannaréttindi í þeirri íþróttagrein sem hún stundar. Loks er krafist sýknu á grundvelli Reglna 8-2 um áhugamannaréttindi. Kærða muni forðast þær athafnir, sem dómstóll GSÍ /áhugamenskunefnd telur hana brjóta gegn áhugamannareglum.

Varnaraðilar sendu dóminum ekki greinargerð en lögðu fram við þingfestingu ljósrit skjals varðandi skilgreiningu á golfkennslu og útlekkingu á reglu 5-1.

Gólfamband Íslands lét málið ekki til sín taka.

Niðurstaða dómsins

Við úrlausn á máli þessu þarf í upphafi að taka afstöðu til aðalkröfu sóknaraðila um frávísun málsins frá áhugamenskunefnd GSÍ. Rétt þykir hér að taka regluna um aðildarskort og lögvarða hagsmuni saman. Reglan um lögvarða hagsmuni er ólögfest en á sér þó stoð í lagaákvæðum í 1. mgr. 24. gr. og 1. og 2. mgr. 25. gr. laga nr.91/1991 um meðferð einkamála. Henni er lýst svo að aðili verður að hafa hagsmuni af því að fá úrlausn kröfu sinnar fyrir dómi þannig að úrlausnin hafi áhrif á réttarstöðu hans. Reglan um aðildarskort er að mörgu leyti lík reglunni um lögvarða hagsmuni en þær hafa þó ekki sömu réttaráhrif. Hún er ekki sérstaklega skilgreind en tilvist hennar er staðfest í 2. mgr. 16. gr. eml. Hún einkennist m.a. af því að aðili máls er ekki réttur eigandi hagnuna sem tekist er á um. Almenn má segja að aðili máls þurfi að eiga lögvarða hagsmuni að gæta. Reglurnar setja ákveðin takmörk á meginregluna um aðgang að dómstólum.

Í framkvæmd hefur reglan um lögvarða hagsmuni verið rýmkuð þannig að hún nær yfir tilvik sem falla undir málsaðild. Báðar eru reglurnar matskenndar.

Kæra, ein og sér, til úrskurðarnefndar skapar ekki aðilastöðu við meðferð máls. Það verður aðeins að kærandi máls eigi lögvarinna hagsmuna að gæta.

Kennsla í golfleik er skilgreind þannig að hún nær yfir kennslu í áþreifanlegum þáttum leiksins þ.e. sjálfa aðferðina við að sveifla golfkylfu og hitta golfbolta. Í áhugamannareglunum 3 og 4 er fjallað um greiðslur og styrki til áhugamanna en í Reglu 5-1 segir að umfram það sem reglurnar setja má áhugamaður í golfi ekki þiggja greiðslu eða endurgjald, beint eða óbeint, fyrir kennslu í golfleik. Undantekningar frá reglunni eru síðan að finna í Reglu 5-2.

Í 18. gr. laga um dómstóla GSÍ segir m.a. að áhugamenskunefnd fjalli um brot á áhugamannareglunum en úrskurðum hennar megi áfrýja til dómstóls GSÍ. Hún hefur þær skyldur að taka við ábendingum eða kærur, láta rannsaka um kærutriði og úrskurða síðan um þau.

5. gr. laga um dómstól GSÍ segir svo: „ Rétt til kæru hefur hver sá einstaklingur eða félag, sem misgert er við og hagsmuni hafa af niðurstöðu máls“. Hún á sér stoð í gr. 30. 1. laga Íþrótt- og Ólympíusambands Íslands.

Í skilningi reglna 2-1 um atvinnumennsku segir m.a. að atvinnumaður í golfi sé sá sem er meðlimur í einhverjum samtökum atvinnukylfinga (PGA). Kærendur í máli þessu eru menntaðir golfkennarar og félagar í PGA á Íslandi. Þeir hafa tekjur af golfkennslu sem er hluti af þeirra lífsviðurværi og því verður að líta svo á að það varði hagsmuni þeirra þegar aðrir sinna kennslu gegn greiðslu og hafa jafnframt rétt til þátttöku í golfmótum sem þeir hafa ekki.

Kærumál þetta snýst um að hvort hin kærða hafi með störfum sínum haft tekjur af golfkennslu og þannig brotið gegn reglu 5-1 um áhugamannaréttindi. Hér verður talið að kærendur hafi hagsmuni af því að fá úrlausn af málinu fyrir úrskurðarnefnd eða dómi því hún varðar þeirra réttarstöðu og eins að hagsmunirnir séu nægilega miklir til að skapa þeim aðildarstöðu í málinu.

Þá krefst sóknaraðili frávísunar á grundvelli þess að áfrýja hafi átt málinu til dómstóls GSÍ og áhugamenskunefndin hafi ekki mátt taka það fyrir að nýju og úrskurða um það. Í úrskurði áhugamenskunefndarinnar frá 30. desember 2014 taldi nefndin að með nýjum gögnum sem fylgdu áfrýjun/kæru kæranda þann 21. ágúst 2014 að rétt hafi verið að endurupptaka málið. Ekki er þó getið heimildar fyrir ákvörðuninni. Í ýmsum lögum og reglum er að finna ákvæði sem heimila endurupptöku s.s. á stjórnvaldsákvörðunum og má í því sambandi vísa til 1. mgr. 24. gr. stjórnsýslulaga nr. 37/1993 sem segir að eftir að stjórnvald hefur tekið ákvörðun og hún hefur

verið tilkynnt á aðili máls rétt á því að mál sé tekið til meðferðar á ný ef ákvörðunin hefur byggst á ófullnægjandi eða röngum upplýsingum um málsatvik. Að öllu jöfnu er heimilt að verða við beiðni um endurupptöku máls í slíkum tilvikum en almennt eru þó þrengri skilyrði til breytinga á ákvörðunum sem eru kærða í hag. Byggist það á því sjónarmiði að það sé í verkahring kæranda að sjá til þess í upphafi að mál séu næginlega upplýst. Heimild til endurupptöku getur byggst á ólögfestum reglum. Í máli því sem hér er til meðferðar er öðruvísi háttað. Ástæða hefur þótt að setja í reglur hvernig fara skuli um úrskurði áhugamenskunefndar GSÍ. Í 18. gr. 2. mgr. laga Gólf sambands Íslands segir að úrskurðum hennar um sviptingu eða endurheimt áhugamannaréttinda megi áfrýja til dómstóls GSÍ og í reglu 8 um áhugamannaréttindi sem er að finna í golfreglum GSÍ segir að úrskurður nefndarinnar sé endanlegur, með fyrirvara um áfrýjun svo sem reglurnar gera ráð fyrir. Regla 8 um áhugamannaréttindi er fortakslaus. Þar er áréttað um kæruleiðir. Kærendur höfðu skýra heimild til að áfrýja úrskurði nefndarinnar frá 7. ágúst 2014 til dómstóls GSÍ og komið þar að nýjum gögnum. Samkvæmt framangreindum reglum hefði áhugamenskunefnd GSÍ átt að vísa kærinni frá. Þar sem nefndinni var ekki heimilt að taka málið fyrir að nýju með nýjum úrskurði er fallist á aðalkröfu sóknaraðila um frávísun.

Samkvæmt 13. gr. laga um dómstóla Gólf sambands Íslands er heimilt að áfrýja úrskurði þessum til áfrýjunardómstóls GSÍ. Áfrýjunarfrestur er 5 virkir dagar frá því að úrskurður er uppkveðinn. Almennir frídagar teljast ekki með. Þar sem úrskurður er kveðinn upp að aðilum fjarverandi og sendur þeim í pósti telst áfrýjunarfrestur hefjast tveimur dögum eftir dagsetningu úrskurðar.

Úrskurðarorð

Kæru Gunnlaugs Elsusonar og Ástráðs þ. Sigurðssonar frá 21. ágúst 2014 er vísað frá áhugamenskunefnd GSÍ.

